

Sygn. akt II Ca 686/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Vogt
Sędziowie:	SSO Marian Raszewski SSO Henryk Haak (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Elżbieta Wajgielt

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2014 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z wniosku M. B.

z udziałem J. K. (1) , T. M. (1) , W. D. (1), G. S. , A. D. (1) , L. K. , L. D. (1), M. O., A. S., H. W. , H. B., M. D. (1) , E. D. , K. S., K. D. (1), K. B., S. K., J. Ł. (1)

o zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od postanowienia Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskiej

z dnia 9 lipca 2013r. sygn. akt I Ns 915/12

postanawia:

I. oddalić apelację,

II. zasądzić od wnioskodawczyni M. B. na rzecz

uczestniczki postępowania J. K. (1) kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 686/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w Ostrowie W.. zmienił postanowienie Sądu Powiatowego w O.W.. z dnia 16 marca 1956 r. (sygn. akt(...))o stwierdzeniu nabycia spadku po J. D. (1)z domu M.zmarłej dnia 24 maja 1955 r. w O.W., tj. w miejscu swojego ostatniego zamieszkania, w ten sposób, że stwierdził, iż po wyżej wymienionej osobie z mocy testamentu zwykłego z dnia 13 lutego 1952 r., a otwartego i ogłoszonego przez Sąd Powiatowy w O.W..

dnia 31 stycznia 1957 r. (sygn. akt (...)) nabyła spadek jej córka M. K. (1) z domu D., córka A. i J., w całości. Nadto Sąd Rejonowy rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Sąd Rejonowy dokonał następujących ustaleń.

Spadkodawczyni J. D. (1) z domu M. zmarła dnia 24 maja 1955 r. w O. W., tj. w miejscu swojego stałego i ostatniego zamieszkania. Spadkodawczyni zawierała jeden związek małżeński i to z A. D. (2), który zmarł przed nią. Z małżeństwa tego pochodziło ośmioro dzieci, i to: L. D. (2), S. D. (1), M. K. (1) z domu D., J. K. (2) z domu D., W. D. (2), który zmarł dnia 29 stycznia 1945 r. bezpotomnie, K. D. (2), która zmarła jako 3-letnie dziecko w 1902 r. oraz H. D. i M. D. (2), które urodziły się i zmarły w 1903 r. Spadkodawczyni nie pozostawiła żadnych dzieci pozamałżeńskich ani przysposobionych.

Spadkodawczyni J. D. (1) pozostawiła testament notarialny z dnia 13 lutego 1952 r., w którym powołała do całości spadku swoją córkę M. K. (1) z domu D. określając ją jako W. z D. K.. M. K. (1) na co dzień używała drugiego imienia W..

Spadkodawczyni nie pozostawiła innych testamentów. Nikt z jej spadkobierców nie odrzucał spadku, nie zrzekał się dziedziczenia ani nie został uznany za niegodnego dziedziczenia po niej.

Postanowieniem z dnia 16 maja 1950 r. wydanym w sprawie (...) Sąd Grodzki w O.W. stwierdził, że W. D. (2) syn A. D. (2) i J. D. (1) z domu M. zmarł dnia 29 stycznia 1945 r. o godz. 10-tej w K..

Postanowieniem z dnia 16 marca 1956 r. wydanym w sprawie o sygn. akt (...) Sąd Powiatowy w O.W. stwierdził, że po J. D. (1) z domu M. zmarłej dnia 24 maja 1955 r. w O.W., tj. w miejscu swojego ostatniego stałego zamieszkania z mocy ustawy dziedziczą dzieci zmarłej, amianowicie L. D. (2), J. K. (2) z domu D., M. K. (2) z domu D. i S. D. (1) – każde z nich po 1/4 części spadku. Odpisy tego postanowienia zostały doręczone wnioskodawcy T. M. (2) oraz wymienionym w nim spadkobiercom ustawowym.

W dniu 21 stycznia 1957 r. M. K. (1) złożyła w Sądzie Powiatowym w O.W. wniosek o ogłoszenie testamentu notarialnego swojej matki J. D. (1) z dnia 13 lutego 1952 r. W dniu 31 stycznia 1957 r. Sąd ten w sprawie o sygn. akt (...) dokonał otwarcia i ogłoszenia tego testamentu.

Syn spadkodawczyni L. D. (2) zmarł dnia 8 lipca 1967 r. w M., i pozostawił żonę S. D., która zmarła dnia 13 lipca 1993 r. i sześcioro dzieci: S. D. (1), S. D. (2), J. D. (2), J. S. z domu D., H. B. z domu D. i M. D. (1). S. D. zmarł dnia 28 października 1987 r. w G. i pozostawił żonę W. D. (1) i dwoje dzieci G. S. z domu D. i A. D. (1). S. D. (2) zmarł dnia 31 stycznia 1987 r. w P. i pozostawił żonę S. D. (3) z domu O., która zmarła dnia 9 kwietnia 1988 r. i troje dzieci: L. K., M. O. i L. D. (1). J. D. (3) zmarł dnia 18 października 2009 r. w P. i pozostawił żonę E. D. z domu L. i dwoje dzieci K. S. i K. D. (1). J. S. z domu D. zmarła dnia 9 sierpnia 1994 r. w P. i pozostawiła męża A. S. i jedno dziecko córkę H. W..

Syn spadkodawczyni S. D. (1) zmarł dnia 2 września 2005 r. w O.W., tj. w miejscu swojego ostatniego zamieszkania i prawomocnym postanowieniem z dnia 24 września 2010 r. wydanym w sprawie o sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w Ostrowie W. stwierdził, że na podstawie testamentu notarialnego z dnia 8 kwietnia 1998 r. otwartego i ogłoszonego przed Sądem Rejonowym w Ostrowie W. dnia 24 września 2010 r. w sprawie o sygn. akt I Ns 628/10 spadek po nim nabyła w całości M. B., córka S. i M..

Córka spadkodawczyni M. K. (1) z domu D. zmarła dnia 1 lipca 1970 r. w O.W., tj. w miejscu swojego ostatniego zamieszkania i prawomocnym postanowieniem z dnia 23 marca 2012 r. wydanym w sprawie o sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w Ostrowie W. stwierdził, że na podstawie ustawy spadek po niej nabyli: jej mąż J. K. (3) w 5/20 częściach oraz jej dzieci M. S., J. K. (1), T. M. (1), J. Ł. (1) i S. K. – każde z nich 3/20 części. Tym samym postanowieniem Sąd stwierdził, że spadek po jej mężu J. K. (3) zmarłym dnia 4 września 1981 r. w O.W., tj. w miejscu swojego ostatniego zamieszkania na podstawie ustawy nabyły jego dzieci: M. S., J. K. (1), T. M. (1), J. Ł. (2) i S. K. – każde z nich w 1/5 części.

Córka M. K. (1) z domu D., M. S. z domu K. zmarła dnia 8 grudnia 2009 r. w O.W., tj. w miejscu swojego ostatniego zamieszkania i postanowieniem z dnia 6 marca 2012 r. wydanym w sprawie o sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w Ostrowie

W.. stwierdził, że spadek po niej na podstawie testamentu notarialnego z dnia 14 września 1999 r. otwartego i ogłoszonego przez Sąd Rejonowy w Ostrowie W.. dnia 6 marca 2012 r. w sprawie (...) nabyła K. B.w całości.

Córka spadkodawczyni J. K. (2)z domu D.zmarła dnia 7 września 1986 r. w O.W., tj. w miejscu swojego stałego i ostatniego zamieszkania i postanowieniem wydanym w sprawie o sygn. akt (...)Sąd Rejonowy w Ostrowie W.. stwierdził, że spadek po niej z mocy ustawy nabyli: jej mąż J. K. (4)w 90/180 częściach, jej brat S. D. (1)w 30/180 częściach, zstępni jej zmarłej siostry M. K. (1)i to: M. S., J. K. (1), T. M. (1), J. Ł. (1)i S. K.– każdy z nich w 6/180 częściach, oraz zstępni jej zmarłego brata L. D. (2)i to: H. B., M. D. (1), S. D. (1), S. D. (2), J. S.i J. D. (2)– każdy z nich w 5/180 częściach.

Mąż J. K. (2)J. K. (4)zmarł dnia 18 lipca 1999 r. w O.W., tj. w miejscu swojego ostatniego zamieszkania i prawomocnym postanowieniem z dnia 21 sierpnia 2008 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I(...)Sąd Rejonowy w Ostrowie W.. stwierdził, że spadek po nim na podstawie testamentu notarialnego z dnia 21 lipca 1992 r. otwartego i ogłoszonego w Sądzie Rejonowym w Ostrowie W.. dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie o sygn. akt (...) nabyła w całości J. K. (1).

Wydane w niniejszej sprawie postanowienie – apelacją z dnia 7 października 2013 r. – wnioskodawczyni M. B.zaskarżyła w całości. Wniosła ona o „zmianę zaskarżonego postanowienia w całości i oddalenie wniosku o uchylenie prawomocnego postanowienia Sądu Powiatowego w O.W.. – I Wydział Cywilny z dnia 16 marca 1956 r. w sprawie(...) o stwierdzeniu nabycia spadku po J. D. (1)oraz zasądzenie od uczestników postępowania na rzecz wnioskodawczyni kosztów procesu za I i II instancję według norm przepisanych”. Równocześnie wnioskodawczyni złożyła ewentualny wniosek o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Uczestniczka postępowania J. K. (1) wniosła o oddalenie apelacji oraz o obciążenie wnioskodawczyni kosztami postępowania apelacyjnego, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia i wywody Sądu Rejonowego.

Wnioskodawczyni M. B.we wniosku z dnia 1 września 2012 r. wniosła o „uchylenie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Ostrowie W.. I Wydział Cywilny z dnia 16 marca 1956 r. w sprawie (...)o stwierdzeniu nabycia spadku po J. D. (1)” (k. 3 akt). Na posiedzeniu jawnym w dniu 28 marca 2013 r. wnioskodawczyni zmieniła ten wniosek w ten sposób, że wniosła o „zmianę postanowienia Sądu Powiatowego w O.W.. z dnia 16 marca 1956 r. w sprawie Ns (...)o stwierdzeniu nabycia spadku po J. D. (1)” (k. 134 akt). Pismem z dnia 9 kwietnia 2013 r. wnioskodawczyni cofnęła swój wniosek z dnia 1 września 2012 r. (k. 135-136 akt), na co uczestnicy postępowania J. K. (1), T. M. (1), K. B., S. K.i J. Ł. (1)nie wyrazili zgody i wnieśli o stwierdzenie, że spadek po J. D. (1)zmarłej dnia 24 maja 1955 r. w O.W.. na podstawie testamentu notarialnego sporządzonego w dniu 13 lutego 1952 r., a otwartego i ogłoszonego przed Sądem Powiatowym w O.W.. w dniu 31 stycznia 1957 r. sygn. akt (...) nabyła w całości jej córka M. K. (1)(k. 157, 162, 163, 164 i 165 akt). Na posiedzeniu jawnym w dniu 25 czerwca 2013 r. wnioskodawczyni wniosła o „zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku po J. D. (1)i stwierdzenie, że spadek po J. D. (1)zmarłej dnia 24 maja 1955 r. na podstawie testamentu z dnia 13 lutego 1952 r. nabyła w całości M. K. (1)” (k. 195 akt).

Pomijając już to, że w istocie cofnięcie przez wnioskodawczynię wniosku z dnia 1 września 2012 r. dotyczyło wniosku w jego pierwotnym brzmieniu (k. 135-136 akt), należy w tym miejscu podnieść, że po rozpoczęciu posiedzenia albo po złożeniu przez któregokolwiek z uczestników oświadczenia na piśmie cofnięcie wniosku jest skuteczne tylko wtedy, gdy inni uczestnicy nie sprzeciwili się temu w wyznaczonym terminie (art. 512 § 1 k.p.c.). To oznacza, że w tym wypadku cofnięcie przez wnioskodawczynię wniosku nie było skuteczne.

Według art. 679 § 1 k.p.c. ten, kto był uczestnikiem postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, może tylko wówczas żądać zmiany postanowienia stwierdzającego nabycie spadku, gdy żądanie opiera na podstawie, której nie mógł powołać w tym postępowaniu, a wniosek o zmianę składa przed upływem roku od dnia, w którym uzyskał tę możliwość. Sąd Rejonowy prawidłowo stwierdził, że skoro przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że poprzednik prawny wnioskodawczyni S. D. (1) nie wiedział o istnieniu testamentu spadkodawczyni z dnia 13 lutego 1952 r., a M. B. dowiedziała się o jego istnieniu dopiero w toku niniejszej sprawy, to zostały spełnione przewidziane w art. 679 § 1 k.p.c. przesłanki do żądania przez nią zmiany postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po J. D. (1).

W tej sytuacji apelacja podlega oddaleniu (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie m.in. art. 520 § 2 k.p.c. oraz § 9 pkt 2 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 461).

K., dnia 2 kwietnia 2014 r.